

ОСОБЛИВОСТІ КОНТРОЛЮ Й ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ З МІКРОБІОЛОГІЇ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Карбованець О.І.

*ДВНЗ «Ужгородський національний університет», медичний факультет
пл. Народна, 1, м. Ужгород, Закарпатська область, Україна*

Реформування медичної освіти та рейтингового оцінювання результатів навчальної діяльності студентів передбачає впровадження різних видів форм та методів контролю знань із навчальної дисципліни «Мікробіологія», які на сьогодні залишаються немало важливими питаннями як в теоретичному, так і в практичному плані з метою пошуку та розробки нових шляхів удосконалення сучасної організації освітньо-виховного процесу.

Мета дослідження: визначити особливості контролю й оцінювання знань студентів медичних спеціальностей із мікробіології згідно сучасних вимог.

Методи дослідження: теоретичні, емпіричні.

У дослідженні дотримувались тлумачення контролю знань із мікробіології як процедури спостереження, виявлення, встановлення, перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок студентів із цієї практико-орієнтованої навчальної дисципліни вищого медичного навчального закладу. Визначено, що контроль забезпечує оцінку результатів навчання студента, дає змогу викладачу вносити корекцію до наступної діяльності, в залежності від отриманої інформації. Функціями контролю знань, яких дотримуємось у навчальному процесі з мікробіології є: освітня (сприяє поглибленню, розширенню, вдосконаленню знань, уточненню і систематизації навчального матеріалу з мікробіології); діагностично-коригуюча (виявляє досягнутий студентами рівень знань та умінь, а також утруднення, недоліки, тобто забезпечує зворотній зв'язок); контролюючо-оцінна (виявляє, перевіряє і оцінює рівень знань, умінь і навичок); виховна (поліпшує особистісні якості студента – розвиває волю, наполегливість, зосередженість, дисциплінованість, тощо); організаційна (спрямована на організацію систематичної продуктивної роботи студента щодо засвоєння навчального матеріалу з мікробіології); розвивальна (сприяє розвитку уваги, пам'яті, мислення, розвиває

інтерес до навчання загалом та до мікробіології зокрема, пізнавальну активність, прийомів розумової діяльності – аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення); стимулюючо-мотиваційна (формує позитивну мотивацію навчання, стимулює студентів до покращення навчальної діяльності); прогностично-методична (допомагає студентам прогнозувати результати власної діяльності, виявляти аспекти, які потребують коректив, доопрацювання, переосмислення, надає викладачам інформацію про перебіг і результати запровадження ними методик і технологій навчання мікробіології). При цьому оцінюються такі компоненти: 1. Змістовий – володіння поняттями, правилами, законами, визначеними навчальною програмою з мікробіології. 2. Операційно-організаційний – предметні дії та способи дій (вміння, навички) з курсу «Мікробіологія» та розумові – це вміння аналізувати, порівнювати, абстрагувати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, узагальнювати. 3. Емоційно-мотиваційний – ставлення студентів до навчання; характер і їх сила (байдуже, позитивне або зацікавлене); дієвість (від пасивного до дійового); сталість (від епізодичного до сталого). Проводячи заняття з мікробіології, до перевірки і оцінювання знань студентів ставляться такі вимоги: індивідуальний та диференційований характер перевірки; систематичність перевірки навчальних досягнень студентів; об'єктивність і умотивованість оцінки; різноманітність видів, методів, форм контролю. Необхідними складовими, які використовуються в практичній діяльності, є контроль і оцінювання знань студентів на лабораторних заняттях, різних видів самостійної роботи в аудиторний та позааудиторний час. Основними завданнями контролю знань студентів на лабораторних заняттях з мікробіології є: виявити рівень засвоєння навчального матеріалу; визначити труднощі, які приходиться долати та помилки студентів; отримати інформацію про продуктивність їх самостійної роботи з мікробіології; перевірити ефективність використання групової роботи, методу проєктів.

Видами контролю знань студентів, які використовуються нами при проведенні занять є наступні: 1. Попередній або вхідний (діагностичний) контроль, який здійснюється з метою визначення ступеня готовності студентів до заняття, застосовуючи такі форми: письмові контрольні роботи; фронтальне опитування; усну перевірку засвоєння у малих групах теоретичного матеріалу. 2. Поточний контроль здійснюється на кожному із проведених занять на основі виконання завдань практичної частини лабораторного заняття. Визначається ступінь засвоєння змісту навчального матеріалу під час лабораторних занять та з метою вироблення у студентів звички до систематичного опрацювання матеріалу з мікробіології. Лабораторні заняття з мікробіології структуровані і передбачають комплексне оцінювання у балах усіх видів навчальної діяльності (навчальних завдань) студентів під час заняття: на початковому етапі заняття здійснюється тестовий контроль, аналіз найбільш важливих теоретичних та практичних питань, на основному етапі – виконання робіт, запис протоколу досліджень відповідно до вимог, уміння аналізувати й інтерпретувати їх результати і правильно робити обґрунтовані висновки, вирішення ситуаційних задач, запис класифікацій та властивостей мікроорганізмів, схем методів діагностики захворювань, складання переліку профілактичних препаратів. На заключному етапі заняття – контроль кінцевого рівня теоретичної і практичної підготовки студентів із мікробіології загалом. 3. Модульний та підсумковий (семестровий) контроль із мікробіології на основі яких проводиться оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студентів

відбувається згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет».

Таким чином, систематичний контроль та оцінювання знань, спонукає студентів до ритмічної навчальної діяльності, виховує організованість, активізує пізнавальну діяльність. Водночас, у викладача є можливість визначити рівень оволодіння студентами пройденого матеріалу й рівень підготовки малих груп та окремих студентів до занять, скоригувати лекційний курс, методику викладання окремих розділів, тематику консультацій, самостійної роботи.